

و دانشجو است که راه را برای حل مشکلات ترجمه‌ای که در دست دارند، هموار می‌سازد. تکالیف بیرون از کلاس - اگر نگوییم مهمتر - دقیقاً به اندازه کار در کلاس مهم است. هر دانشجو باید هر هفته ترجمه تصحیح شده خود را که در کلاس انجام داده است، دریافت کند. همچنین اشاره شده که دانشجویان باید بعنوان تمرین، متون ترجمه شده‌ای را با متن اصلی مقایسه کنند و اشکالات و نقاط ضعف ترجمه را بیابند و به نقد آن بپردازند. در ادامه نویسنده نکاتی برای کار با ادوات داخل کابین ترجمه مطرح نموده است. فصل ششم به چگونگی ارزیابی و آزمون در دروس ترجمه می‌پردازد. میزان مشکل بودن متن ترجمه و شیوه نمره‌دادن از موضوعات ذکر شده در این فصل است. چگونگی انتخاب مترجم و امکانات شغلی این حرفه موضوع بحث فصل هفتم است. مشکلات فارغ‌التحصیلان جدید در پیدا کردن کار، سوء استفاده مالی از مترجمان تازه کار و مشکلات حرفه‌ای از قبیل سفرهای مداوم نکاتی هستند که در این فصل به آنها اشاره شده است. فصل هشتم به قوانین حرفه‌ای ترجمه اختصاص یافته است. اهم قوانین حرفه‌ای ذکر شده عبارتند از: حفظ اسرار، اطمینان از صلاحیت در انجام کار، مسئولیت مترجم در قبال خواننده، شنونده، گوینده، زبان و دیگر همکاران. مطالعه کتاب حاضر که ویژگی بارز آن این است که هم نویسنده و هم مترجم آن از مترجمان حرفه‌ای و متبحر هستند، به علاقمندان ترجمه و دانشجویان این رشته توصیه می‌شود.

خیر؟ در فصل دوم ترجمه مکتوب و شفاهی به طور دقیق تعریف می‌شوند و تفاوت و تشابه آنها ذکر می‌گردد. بنا به عقیده نویسنده، دانشجوی رشته مترجمی باید در دروس نگارشی پیشرفته و مقاله‌نویسی از توانایی بالایی برخوردار باشد و عبارت دیگر تسلط کاملی بر زبان مادری خود داشته باشد. در این فصل همچنین آزمون‌هایی برای سنجش استعداد دانشجویان ارائه شده است. فصل سوم به مراجع آموزش و فراگیری اختصاص داده شده است. در این فصل به اهمیت فرهنگهای یک زبانه و استفاده از فرهنگهای تخصصی پزشکی (عمومی)، پزشکی تخصصی (عصب‌شناسی، جراحی و...)، اقتصاد، حقوق و... تأکید شده است.

فصل چهارم به بحث در زمینه برنامه درسی و صلاحیت لازم جهت پرداختن به امر ترجمه می‌پردازد. همانطور که اشاره شد، ترجمه بیشتر به سوی فن و هنر گرایش دارد تا علم؛ با این حال تحصیل در دوره دانشگاهی در رشته ترجمه و گذراندن دروسی خاص لازمه وارد شدن رسمی و حرفه‌ای به این رشته است. حداقل و حداکثر طول دوره آموزش این رشته ۶ تا ۹ ترم عنوان شده است. عنوان فصل پنجم «آموزش» است. در این فصل نویسنده کلاسهای ترجمه را با دیگر کلاسها مقایسه نموده و پیشنهاد کرده که محیط کلاس باید آرام، راحت و غیرخسته کننده باشد. در بخشی از این فصل آمده است: «ترجمه درسی نیست که در آن استاد صرفاً مطالب آموزشی را ارائه دهد، بلکه تلاش دو جانبه استاد

کتاب «تربیت مترجم» ترجمه کامبیز محمودزاده، از انتشارات رهنما یکی از ساده‌ترین اما بنیادی‌ترین نوشته‌هایی است که در زمینه ترجمه شفاهی و شیوه آموزش این فن به چاپ رسیده است. اگر چه ترجمه شفاهی مدتهاست که جزئی از روابط اجتماعی انسانهاست، ولی مطالعه علمی در این زمینه بصورت آکادمیک به نام «ترجمه‌شناسی» حوزه‌ای نوپاست و جای مطالعه و بررسی فراوان دارد و شاید بتوان مدعی شد که پژوهش در برخی از ابعاد آن هنوز بکر و دست نخورده باقی مانده است. بنابراین در مطالعه این رشته، همواره تجربه به علم پیشی گرفته و مدرسان این حوزه از ترجمه‌شناسی، بیشتر از تجربیات خود بهره می‌گیرند. تا آنکه ماهی علمی برای تدریس این فن بدست دهند. از این رو این کتاب علاوه بر دانشجویان برای مدرسان این رشته نیز می‌تواند سودمند باشد.

موضوع اصلی این کتاب ترجمه مکتوب و شفاهی در کنفرانسها به شکل دو حرفه علمی است. همچنین این کتاب به کیفیت آموزشهای عملی برای فراگیری آنها می‌پردازد و تلاش دارد که کارایی این دو حرفه را در بالاترین سطح نگهدارد. فصل اول به اولین کاربردهای رسمی و حرفه‌ای ترجمه مکتوب و شفاهی پس از جنگ جهانی اول اشاره می‌کند و سپس به این مبحث می‌پردازد که آیا ترجمه به آموزش نیاز دارد یا

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

محمد رضا احمدخانی

تربیت مترجم

تربیت مترجم مکتوب و شفاهی

ویلهم کارل وبر

ترجمه کامبیز محمودزاده

انتشارات رهنما، تهران، چاپ اول: ۱۳۷۸

